

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Predkladateľ: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov, náklady goldplatingu¹ na podnikateľské prostredie.

Nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>		
<i>B. Iné poplatky</i>		
<i>C. Sankcie a pokuty</i>		
<i>D. Nepriame finančné náklady</i>		
<i>E. Administratívne náklady</i>	801	3 834
<i>Spolu = A+B+C+D+E</i>	801	3 834

Harmonizácia práva EÚ	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>		
<i>G. Goldplating</i>		

VÝPOČET PRAVIDLA 1 in 2 out:	IN	OUT
<i>H. Náklady okrem výnimiek = B+D+E-F</i>	801	3 834

¹ Definícia goldplatingu je uvedená v bode 4 časti III. jednotnej metodiky.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP a dôvod ponechania nákladov na PP, ktoré sú goldplatngom)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods., čl.,...)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./ Goldplating	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet dotk. subjektov spolu	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kateg. dotk. subjekt. v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady) / Nemení sa	1in 2out celkom	Goldplating celkom
1	Vypustenie povinnosti predkladať kladný posudok príslušného orgánu verejného zdravotníctva na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky pri vydaní nového rozhodnutia	Zákon č. 139/1998	§ 8, ods. 3, písm. d)	1.SK	01.07.24	Lekárne, veterinárni lekári, držiteľia povolenia na výrobu, veľkodistribúciu, prepravu, výskum, výučbu a expertíznu činnosť, ústavné zdravotnícke zariadenie, neštátne zdravotnícke zariadenia, hospice, záchranná zdravotná služba	300	6	1 800	Out (znižuje náklady)	1 800	0
2	Vypustenie povinnosti predkladať stanovisko obce k začatiu činnosti	Zákon č. 139/1998	§ 8, ods. 3, písm. e)	1.SK	01.07.24	Lekárne, veterinárni lekári, držiteľia povolenia na výrobu, veľkodistribúciu, prepravu, výskum, výučbu a expertíznu činnosť, ústavné zdravotnícke zariadenie, neštátne zdravotnícke zariadenia, hospice, záchranná zdravotná služba	300	6	1 800	Out (znižuje náklady)	1 800	0

3	Povinnosť žiadateľa predložiť opis projektu výskumu, v ktorom odôvodní výskum, ktorý žiada povoliť	Zákon č. 139/1998	§ 8, ods. 4, písm. c)	1.SK	01.07.24	Subjekty, ktoré majú povolenie na výskum, výučbu alebo na expertíznu činnosť	5	51	254	In (zvyšuje náklady)	254	0
4	Zrušenie povinnosti pre žiadateľa o vydanie povolenia na pestovanie maku siateho uvádzať parcelné čísla v čestnom prehlásení	Zákon č. 139/1998	§ 8 ods. 3, písm. h)	1.SK	01.07.24	Žiadateľ o vydanie povolenia na pestovanie maku siateho	30	6	183	Out (znižuje náklady)	183	0
5	Povinnosť pre držiteľa povolenia na pestovanie maku siateho a konopy uvádzať v oznamovacích povinnostiach pre MZ SR okrem osiatych plôch aj ich parcelné čísla	Zákon č. 139/1998	§ 28 ods. 4, písm. b)	1.SK	01.07.24	Držiteľ povolenia na pestovanie maku siateho a konopy	90	6	548	In (zvyšuje náklady)	548	0

3.1.3 Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

K bodu 1:

Počet subjektov bol stanovený na základe priemeru počtu vydaných nových povolení pre subjekty (lekárne, veterinárni lekári, držitelia povolenia na výrobu, veľkodistribúciu, prepravu, výskum, výučbu a expertíznu činnosť, ústavné zdravotnícke zariadenie, neštátne zdravotnícke zariadenia, hospice, záchranná zdravotná služba) za posledné tri roky. Navrhovanými zmenami predpokladáme ušetrenie 30 min. pracovného času pre dotknuté subjekty.

K bodu 2:

Počet subjektov bol stanovený na základe priemeru počtu vydaných nových povolení pre subjekty (lekárne, veterinárni lekári, držitelia povolenia na výrobu, veľkodistribúciu, prepravu, výskum, výučbu a expertíznu činnosť, ústavné zdravotnícke zariadenie, neštátne zdravotnícke zariadenia, hospice, záchranná zdravotná služba) za posledné tri roky. Navrhovanými zmenami predpokladáme ušetrenie 30 min. pracovného času pre dotknuté subjekty.

K bodu 3:

Keďže doteraz MZ SR vydalo povolenie na výskum, výučbu a expertíznu činnosť len obmedzeného počtu subjektov vzhľadom na špecifické požiadavky pre vydanie takéhoto typu povolenia, počet nových subjektov bol stanovený odhadom. Na predloženie opisu projektu výskumu, v ktorom odôvodní výskum, ktorý žiada povoliť sme stanovili odhadovaný čas 1000 min.

K bodu 4:

Počet subjektov bol stanovený na základe priemeru počtu vydaných nových povolení pre pestovateľov maku siateho za posledné tri roky. Navrhovanými zmenami predpokladáme ušetrenie 30 min. pracovného času pre dotknuté subjekty.

K bodu 5:

Počet subjektov bol stanovený na základe priemeru počtu pestovateľov maku siateho a konopy za posledné tri roky, ktorí majú oznamovaciu povinnosť pre MZ SR okrem osiatych plôch uvádzať aj parcelné čísla, kde danú plodinu pestujú. Navrhovanými zmenami predpokladáme ušetrenie 30 min. pracovného času pre dotknuté subjekty.

3.1.4 Odôvodnenie goldplatingu podľa bodu 4 časti III jednotnej metodiky a ďalšie doplnujúce informácie²

Požadované informácie uveďte osobitne ku každému identifikovanému goldplatingu (ku každej hodnotenej regulácii s goldplatingom osobitne).

² Informácie sa uvádzajú iba v prípade, ak sa predkladaným návrhom regulácie vykonáva transpozícia smernice EÚ a bol identifikovaný goldplating podľa tabuľky zhody alebo sa vykonáva implementácia nariadenia EÚ s goldplatingom. Informácie sa uvádzajú aj v prípade (ak nejde o transpozíciu smernice EÚ alebo implementáciu nariadenia EÚ), ak sa predloženým návrhom odstraňuje goldplating, ktorého pôvod je v skoršom zachovaní existujúcej právnej úpravy (existujúcich vnútroštátnych požiadaviek).

Uved'te odôvodnenie goldplatingu z hľadiska jeho nespochybniteľnej nevyhnutnosti. Odôvodnenie doložte dôkladným hodnotením prínosov a nákladov. Uved'te zvážené alternatívne riešenia..

Zároveň uved'te konkrétne informácie súvisiace s kategóriou goldplatingu podľa jednotnej metodiky, najmä: na aké subjekty sa nad rámec navrhuje rozšíriť pôsobnosť smernice a z akého dôvodu; aké požiadavky sa navyšujú a na aké subjekty nad rámec minimálnych požiadaviek smernice; aká menej prísnejšia výnimka alebo úprava vyplývajúca zo smernice nebola využitá a prečo; z akého dôvodu sa navrhujú prísnejšie sankčné režimy; z akého dôvodu sa navrhuje skoršia transpozícia; z akého dôvodu sa ponechávajú v platnosti už existujúce prísnejšie vnútroštátne požiadavky.

Využitie goldplatingu pri transpozícii alebo implementácii legislatívy EÚ je v zásade nežiadúce, keďže takýto postup môže viesť k zníženiu konkurencieschopnosti domácich podnikov v porovnaní s podnikmi z krajín, kde právne predpisy nie sú natoľko prísne. Využitie goldplatingu predkladateľom je preto prípustné iba vo výnimočných prípadoch, riadne odôvodnených a vysvetlených v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie z hľadiska jeho nevyhnutnosti, spoločenského významu, nákladov, prekonzultovaných s dotknutými podnikateľmi a posúdených Komisiou.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uved'te formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uved'te spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uved'te hlavné body konzultácií a ich závery.

Uved'te zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ak bol identifikovaný goldplating, prispieva k zníženiu konkurencieschopnosti a produktivity? Akým spôsobom?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☐ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- b) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;
- c) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.,
- d) iné vplyvy podľa písm. a) až c), ktoré sú goldplatingom.

Metodický postup pre analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie

3.1 Náklady regulácie

Náklady regulácie predkladateľ vypočíta pomocou Kalkulačky nákladov, vyplnením ktorej automaticky vyplní 2 tabuľky, a to:

- Tabuľka č. 1: Zmeny ročných nákladov v prepočte na podnikateľské prostredie, vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov, výpočet goldplatingu.
- Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií

Predkladateľ následne tabuľky odkopíruje a vloží do analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

Pokyny k vyplňaniu jednotlivých stĺpcov Kalkulačky nákladov (Krok č. 1):

Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP a dôvod ponechania nákladov na PP, ktoré sú goldplatingom: v tomto stĺpci predkladateľ uvedie stručne a výstižne aj dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP. Predkladateľ nekopíruje paragrafové znenie regulácie! *Napríklad: zníženie frekvencie povinných kontrol strojov z ročnej na dvojročnú. V prípade dôvodu ponechania nákladov na PP, ktoré sú goldplatingom,* sa uvedie dôvod neodstránenia/zachovania existujúcej právnej úpravy, ktorá spolu s predloženým návrhom právneho predpisu spôsobuje, že transpozícia nebude vykonaná v minimálnej a nevyhnutnej miere (zároveň sa zaznačí možnosť „nemení sa“ pri označení druhu vplyvu).

Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.): predkladateľ uvedie číslo právneho predpisu, v ktorom je upravená predmetná regulácia, čo slúži pre exaktnú identifikáciu zdroja právnej úpravy, zvlášť v prípadoch, kedy materiál upravuje dva a viac právnych predpisov. *Napríklad: zákon č. 311/2001 Z. z.*

Lokalizácia (§, ods. čl.,...): predkladateľ uvedie, ktorý paragraf, odsek, písmeno a bod, článok upravuje zmenu predmetnej regulácie. *Napríklad: § 15 ods. 2 písm. b).; článok 8, odsek 2.*

Pôvod regulácie: predkladateľ vyberie jednu z možností pôvodu regulácie: SK; EÚ úplná harm.; goldplating -GP – a) – g). Regulácie s pôvodom „SK“ sú domáce iniciatívne regulácie, ktoré nijako nesúvisia s transpozíciou práva EÚ. Pôvod „EÚ úplná harmonizácia“ majú tie ustanovenia, ktoré sú transpozíciou práva EÚ, pri ktorých nie je možná voľba ani odklon od znenia práva EÚ. A ak je možná voľba alebo odklon od znenia práva EÚ, tak len v prípade, že ide o odklon/voľbu, ktorý udržuje minimálne požiadavky práva EÚ (tieto nijako nenavýšuje). *Napríklad: presné znenie predzmluvnej informácie, ktorú musia obsahovať všeobecné obchodné podmienky.* V prípade identifikácie goldplatingu sa zaznačí jedna z možností goldplatingu GP a) až g) podľa kategórie goldplatingu (upravenom v jednotnej metodike), ku ktorému dochádza:

- a) rozšírením rozsahu pôsobnosti smernice na subjekty nad rámec minimálnych požiadaviek smernice,
- b) navýšením požiadaviek nad rámec minimálnych požiadaviek smernice,
- c) nevyužitím možnosti alebo výnimky, ktorá by udržala požiadavky smernice v minimálnej miere,
- d) uplatňovaním prísnejších sankcií a iných vymáhacích mechanizmov nad rámec minimálnych požiadaviek smernice,
- e) skoršou transpozíciou (pred termínom, ktorý stanovuje smernica),
- f) zachovaním existujúcej právnej úpravy, ktorá spolu s predloženým návrhom právneho predpisu spôsobuje, že transpozícia nebude vykonaná v minimálnej miere podľa písmen a) až e) („zachovanie existujúcej právnej úpravy“); o goldplating sa nejedná, ak smernica obsahuje doložku zákazu zníženia úrovne ochrany,
- g) iným spôsobom.

Účinnosť regulácie: predkladateľ uvedie dátum/dátumy účinnosti, resp. navrhovanej účinnosti regulácie (obzvlášť dôležité v prípade, ak právny predpis obsahuje ustanovenia s rôznymi dátumami účinnosti). *Napríklad: 01. 07. 2022.*

Termín skoršej transpozície: predkladateľ uvedie počet mesiacov, o ktoré bude regulácia zavedená skôr ako požaduje EÚ. Napríklad ak EÚ požaduje zavedenie regulácie k 01. 01. 2024 a predkladateľ navrhuje účinnosť od 01. 07. 2023, uvedie číslo „6“, čo predstavuje 6 mesiacov.

Kategória dotknutých subjektov: predkladateľ definuje kategóriu dotknutých subjektov, ktoré budú ovplyvnené predkladanou reguláciou. *Napríklad: ubytovacie zariadenia, autoškoly a pod. alebo všetky podniky.* V prípade, ak sa návrh týka celého podnikateľského prostredia, predkladateľ uvedie „všetky kategórie“.

Počet subjektov v dotknutej kategórii: predkladateľ uvedie počet dotknutých subjektov v posudzovanej kategórii. Ak má jedna regulácia rôzny vplyv na zmenu nákladov viacerých kategórií podnikov, tak pre každú takúto kategóriu je potrebné uviesť samostatný riadok. Tento údaj môže byť určený presne na základe evidencie zodpovedných útvarov za predchádzajúce obdobie, odhadom prostredníctvom údajov za predchádzajúce obdobie, prostredníctvom štatistík podľa SK NACE klasifikácie, iných štatistík alebo expertným odhadom. Ak sa týka všetkých kategórií, tak uvedie celkový počet dotknutých subjektov. Táto hodnota nemusí nutne predstavovať počet dotknutých subjektov v pravom slova zmysle. Predkladateľ môže uviesť napr. priemerný počet podaných žiadostí, oznámení, resp. môže uviesť počet realizovaných úkonov podnikateľskými subjektami počas sledovaného obdobia.

Vplyv na 1 podnikateľa v eurách: vypočíta *Kalkulačka nákladov* na základe údajov v predchádzajúcich stĺpcoch. Podrobnosti výpočtu sú uvedené v ďalšej časti Metodického postupu.

Vplyv na kategóriu subjektov v eurách: vypočíta *Kalkulačka nákladov* na základe údajov v predchádzajúcich stĺpcoch. Podrobnosti sú uvedené v ďalšej časti tohto Metodického postupu.

Druh vplyvu IN (zvyšuje náklady) / **OUT** (znižuje náklady) / **nemení sa**: vyberie sa druh vplyvu. *Napríklad: Zníženie príplatkov za prácu v sobotu bude mať druh vplyvu OUT, pretože znižuje náklady podnikateľom. Zavedenie nových povinností BOZP bude mať druh vplyvu IN, pretože zvyšuje náklady podnikateľom.* Možnosť „nemení sa“ sa vyberie v prípade, ak ide o náklady goldplatingu, ktoré patria do súhrnných nákladov goldplatingu (v tabuľke 1), ale nepatria do súhrnných nákladov predkladaného návrhu (podrobnejšie vo vysvetlivkách ku Kalkulačke nákladov). Ide spravidla o goldplating - GP f) – zachovanie existujúcej právnej úpravy/existujúcich vnútroštátnych požiadaviek.

Metodika kvantifikácie vplyvov jednotlivých regulácií:

I. Rozdelenie materiálu na jednotlivé regulácie, ktoré menia náklady jednotlivých kategórií podnikateľských subjektov

Niektoré materiály obsahujú zmenu (resp. zavedenie či zrušenie) iba jednej regulácie, väčšina materiálov však mení viacero regulácií, ktoré majú vplyv na zmenu nákladov PP. V prvom kroku je preto potrebné materiál rozdeliť na jednotlivé regulácie.

Například: Zmena Zákonníka práce může obsahovat změnu povinností zaměstnavatele v souvislosti se zabezpečením stravování zaměstnanců a též změnu ve výšce odstupného a změnu v mzdovém zvýhodnění za práci v sobotu.

Následne je potrebné určiť, na ktoré kategórie dotknutých podnikateľských subjektov sa jednotlivé regulácie vzťahujú.

Například: Zmena zákona o sociálních službách zavádí povinnou bezbariérovost budov, v kterých sídlí zařízení poskytující iba konkrétní sociální služby, nie všetky, napr. zařízení starostlivosti o děti do troch rokov veku dieťaťa.

Ku každej regulácii je potrebné osobitne vypísať spôsob výpočtu, zdroj z ktorých bolo čerpané, prípadne iné informácie, ktoré by mali dopĺňujúce informácie obsahovať.

II. Identifikovanie typov nákladov, ktoré mení regulácia

Niektoré regulácie menia len jeden typ nákladov, iné viacero. Dôležité je preto zmenu regulácie rozložiť na menšie nákladové položky podľa typov nákladov (Priame finančné náklady – osobitne dane, odvody, clá, poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality (A) a osobitne Iné poplatky (B), Sankcie a pokuty (C), Nepriame finančné náklady (D), Administratívne náklady (E).

Například: Rozšíření povinností při protipožární ochraně stavby může obsahovat koupi hasiacich přístrojů (nepriame finančné náklady), čas (a tým aj náklady na mzdy) vlastných zamestnancov potrebný na ich obstaranie a montáž (administratívne náklady).

Priame finančné náklady sa rozdeľujú na A a B z dôvodu, že na zmeny v regulácii výšky daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality sa neuplatňuje mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov. Na iné poplatky sa pravidlo uplatňuje, preto sú uvedené osobitne.

A: Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality (patria medzi priame finančné náklady): vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú, rušia či menia ich výšku. Pod negatívnymi externalitami sa myslí prenos nákladov produkcie či spotreby na iné subjekty, napríklad poškodenia, zníženia hodnoty, znehodnotenia či znečistenia. Medzi takéto poplatky patria napríklad tie, ktorých cieľom je znižovať emisie skleníkových plynov, emisie iných znečisťujúcich látok alebo chrániť obmedzené prírodné zdroje.

Použite najmä údaje z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy (príloha č. 2, jednotnej metodiky). Zmeny v administratívnej náročnosti plnenia povinností spojené s daňami, odvodmi, clami a poplatkami sa kvantifikujú v rámci „E. Administratívne náklady“. Ide o **ročný vplyv** na PP v eurách. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

B: Iné poplatky (patria medzi priame finančné náklady): vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú/rušia či menia výšku iných poplatkov. Nápomocné môžu byť údaje z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy. Dôležité je kvantifikovať aj poplatky, ktoré do rozpočtu verejnej správy nevstupujú. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

Medzi poplatky patria napríklad: poplatok za vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení, poplatok za žiadosť o predĺženie platnosti stavebného povolenia, úhrady za služby verejnosti poskytované RTVS v oblasti rozhlasového vysielať a televízneho vysielať, poplatky organizáciám kolektívnej správy, napríklad SOZA alebo iné správne/súdne poplatky. Medzi poplatky nepatria pokuty.

Nepriame finančné náklady sa rozdeľujú na C (Sankcie a pokuty) a D (Nepriame finančné náklady). Nakoľko sankcie a pokuty zaraďujeme rovnako pod nepriame finančné náklady, ale neuplatňuje sa mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov, sú v tejto časti zaradené do samostatnej kategórie.

C: Sankcie a pokuty: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú, rušia či menia výšku sankcií a pokút. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdeľia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. V prípade objektívnej nedostupnosti požadovaného údajá použite expertný odhad. Ide o ročný vplyv na PP v eurách. Bližší metodický postup ku kvantifikáciám sankcií a pokút je uvedený v Kalkulačke nákladov v hárku s názvom „Výsvetlivky ku kroku 1“.

D: Nepriame finančné náklady: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú rušia či menia výšku nepriamych nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdeľia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. V prípade objektívnej nedostupnosti požadovaného údajá použite expertný odhad.

Nepriame finančné náklady – sú náklady, ktoré musí podnikateľ vynaložiť na účely zabezpečenia súladu výrobku, služieb, interných procesov, vybavenia prevádzky s požiadavkami regulácie (napr. náklady spojené so zabezpečením ochranných pracovných odevov, náklady na zabezpečenie pitného režimu, náklady na vybavenie prevádzky elektronickou registračnou pokladňou, náklady na školenie, na získanie potrebných vedomostí nevyhnutných na dosiahnutie určitého diplomu alebo osvedčenia a iné). Patria sem aj, príplatky k mzde, príspevky zamestnancom, cestovné náhrady, stravné a pod.

E. Administratívne náklady: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú, rušia či menia výšku administratívnych nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdeľia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. Pri kvantifikácii administratívnych nákladov je možné použiť štandardizovanú časovú náročnosť pre typické administratívne povinnosti alebo je možné použiť expertný odhad.

Administratívne náklady – Ide o nákladové vyjadrenie času, ktorý strávi podnikateľ resp. jeho zamestnanci realizáciou konkrétnych činností v súvislosti s dodržiavaním regulačných povinností resp. pri plnení informačnej povinnosti. Patria sem aj administratívne náklady súvisiace so samotným oboznámením sa s novou reguláciou a jej implementáciou.

III. Výpočet jednotlivých typov nákladov regulácie

Náklady na 1 podnikateľa

V prípade priamych finančných nákladov (dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality) ide o ročný vplyv, z tohto dôvodu sa výška nákladov nenásobí frekvenciou. Na stanovenie výšky týchto nákladov je potrebné použiť údaje z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy (prílohy č. 2 jednotnej metodiky), kde je povinnosť ich kvantifikovať ak prichádza k ich zmene. V prípade poplatkov je navyše potrebné doplniť aj kvantifikáciu tých, ktoré sa menia a zároveň nie sú príjmom rozpočtu verejnej správy (napr. zo zákona povinné poplatky komorám, asociáciám a pod.).

Priame finančné náklady (dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality) na 1 podnikateľa sú vyčíslené podľa vzorca:

$$\frac{\text{Priame finančné náklady (dane, odvody, clá) - ročný vplyv}}{\text{Počet dotknutých subjektov}}$$

Priame finančné náklady (iné poplatky) na 1 podnikateľa sú vyčíslené podľa vzorca:

$$\frac{\text{Priame náklady - iné poplatky}}{\text{na jedného podnikateľa}} \times \text{Frekvencia}$$

Nepriame finančné náklady (sankcie a pokuty) na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\frac{\text{Nepriame náklady - Sankcie a pokuty}}{\text{ročný vplyv na kategóriu dotknutých subjektov}} \times \text{Počet dotknutých subjektov}$$

Nepriame finančné náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\frac{\text{Iné nepriame náklady}}{\text{na jedného podnikateľa}} \times \text{Frekvencia}$$

Administratívne náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Čas}^{**} \times \text{Tarifa}^{***} \times \text{Frekvencia}^{*}$$

* Pokyny k vyplneniu frekvencie plnenia povinnosti sú uvedené na str. 11

** Pokyny k vyplneniu časovej náročnosti sú uvedené na str. 11 a 12

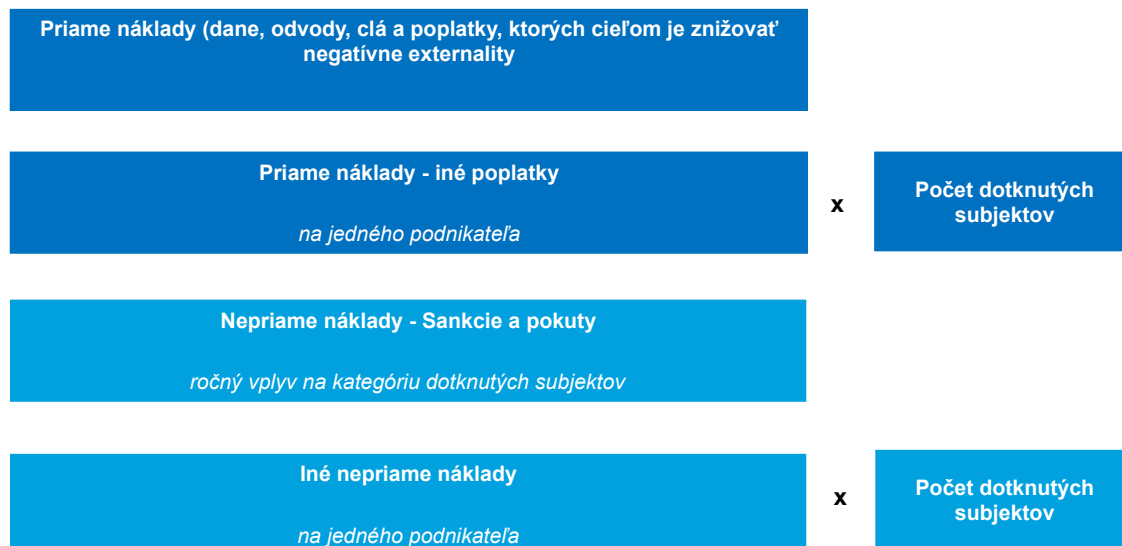
*** Tarifa – pre zjednodušenie výpočtov vychádza z priemernej ceny práce, ktorá je uvedená v Kalkulačke nákladov (priemerná mzda + odvody zamestnávateľa).

Celkové náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\begin{aligned} & \text{Priame náklady} \quad \text{Priame náklady} \quad \text{Nepriame náklady} \quad \text{Nepriame náklady} \quad \text{Administratívne náklady} \\ & \text{Dane, odvody, clá a} \quad \text{Iné poplatky} \quad \text{Sankcie a pokuty} \quad \text{Iné nepriame} \quad \text{na jedného} \\ & \text{poplatky, ktorých cieľom je} \quad \text{na jedného} \quad \text{na jedného} \quad \text{náklady} \quad \text{podnikateľa} \\ & \text{znižovať negatívne} \quad \text{podnikateľa} \quad \text{podnikateľa} \quad \text{na jedného} \quad \text{podnikateľa} \\ & \text{externality)} \quad \text{+} \quad \text{+} \quad \text{+} \quad \text{+} \quad \text{+} \\ & \text{na jedného podnikateľa} \end{aligned}$$

Náklady na celé podnikateľské prostredie

Priame a nepriame finančné náklady na celé PP sú vyčíslené na základe vzorca:

Administratívne náklady na celé podnikateľské prostredie sú vyčíslené na základe vzorca:

* Pokyny k vyplneniu frekvencie plnenia povinnosti sú uvedené na str. 11

** Pokyny k vyplneniu časovej náročnosti sú uvedené na str. 11 a 12

*** Tarifa – pre zjednodušenie výpočtov vychádza z priemernej ceny práce, ktorá je uvedená v Kalkulačke nákladov (priemerná mzda + odvody zamestnávateľa).

Celkové náklady na celé podnikateľské prostredie sú vyčíslené na základe vzorca:

Stanovenie frekvencie plnenia povinnosti sa určí pomocou nasledovných koeficientov:

Východiskom, ktorým je stanovovaná frekvencia plnenia povinnosti, je obdobie jedného roka. Povinnosti môžu byť plnené pravidelne na ročnej báze, polročne, kvartálne, týždenne, raz za niekoľko rokov, prípadne jednorazovo (napr. povinnosti v súvislosti so vznikom a ukončením podnikania) alebo nepravidelne (v prípade zriedkavého výskytu určitej udalosti, napr. vznik priemyselnej havárie). Koeficienty pre výpočet nákladov regulácie zodpovedajúce frekvencii plnenia sú uvedené v tabuľke koeficientov frekvencie. Koeficient „jednorazovo“ vychádza z dĺžky volebného obdobia (4 roky), v rámci ktorého je ambícia, aby vláda SR stihla odstrániť jednorazovú záťaž, ktorú vytvorí.

Tabuľka koeficientov frekvencie

Frekvencia plnenia povinnosti	Koeficient frekvencie	Frekvencia plnenia povinnosti	Koeficient frekvencie
1 – krát ročne	1	každé 2 roky	0,50
2 – krát ročne (polročne)	2	každé 3 roky	0,33
3 – krát ročne	3	každé 4 roky	0,25
4 – krát ročne (štvrtročne)	4	každých 5 rokov	0,20
Mesačne	12	jednorazovo	0,25
týždenne	52	nepravidelne	1,00

Stanovenie časovej náročnosti pri administratívnych nákladoch

Kalkulácia nákladov vychádza z metodiky štandardného nákladového modelu (SCM). Jej podstatou je rozklad regulácie a paragrafového znenia do súboru menších, ľahšie merateľných komponentov – jednotlivých regulácií, s následným nákladovým vyjadrením ich plnenia.

Pri priradovaní časovej náročnosti plnenia povinnosti je možné použiť dva základné prístupy:

a) Expertný odhad trvania povinnosti (v min.)

Odhad predkladateľa trvania povinnosti (v min.) Ak predkladateľ disponuje údajmi o trvaní povinnosti získanými na základe vlastných meraní alebo reprezentatívnym prieskumom medzi zainteresovanými subjektmi, tieto údaje môže predkladateľ použiť pre výpočet nákladov regulácie. Rovnako postupuje ak identifikuje špecifické povinnosti, ku ktorým nie je možné priradiť žiadnu z vyššie uvedených typických informačných povinností. Predkladateľ je povinný zverejniť všetky vstupné údaje, ktoré využil pri odhade trvania povinnosti a pri kvantifikácii časovej náročnosti vychádza z porovnania budúceho stavu so súčasným stavom. V kvantifikácii je potrebné zohľadniť časové parametre (trvanie spracovaniam, čas potrebný na zaslanie), kvantitatívne parametre (výška poplatku, materiálne náklady na podanie) a kvalitatívne parametre (prínos alebo náklad zavedenia predpisu, ktoré nie je možné zohľadniť v iných kategóriách).“

b) Štandardná časová náročnosť povinnosti (min.)

Ak predkladateľ nevie odhadnúť trvanie administratívnej povinnosti presnejšie, tak si môže pomôcť výberom z 13 typických informačných povinností, ktorým sú priradené štandardizované časové náročnosti uvedené v tabuľke štandardných časových náročností typických informačných povinností.

Tabuľka štandardných časových náročností typických informačných povinností podľa veľkosti podniku je uvedená v Kalkulačke nákladov, časti „Vysvetlivky ku kroku 1“.

Uvedené časové náročnosti budú zo strany ministerstva hospodárstva v primeraných časových intervaloch aktualizované. Odôvodnenie: Pravidelná aktualizácia časových hodnôt zabezpečí exaktnejšiu kvantifikáciu nákladov na podnikateľské prostredie. Využívanie neaktuálnych hodnôt časovej náročnosti môže pri kvantifikácii vplyvu na celé podnikateľské prostredie vytvárať veľké rozdiely kvantifikované v eurách.

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny ročných nákladov v prepočte na podnikateľské prostredie, Vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov a vyhodnotenie goldplatingu sa vyplní automaticky tým, že predkladateľ vyplní Kalkulačku nákladov. Predkladateľ následne tabuľku odkopíruje a vloží do analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

Vysvetlivky k tabuľke č. 1:

Údaj **Spolu A+B+C+D+E** vyjadruje aký celkový pozitívny vplyv a aký celkový negatívny vplyv má regulácia na náklady PP.

Údaj **F. Úplná harmonizácia práva EÚ**: je súčet nákladov tých ustanovení predkladaného právneho predpisu, ktoré vyplývajú z legislatívy EÚ, od ktorej sa nemožno odkloniť a ktorú ani nie je možné upraviť inak (z Tabuľky č. 2 – Pôvod regulácie: EÚ úplná harm.). A ak je možná voľba alebo odklon od znenia práva EÚ, tak len v prípade, že ide o odklon/voľbu, ktorý udržiava minimálne požiadavky práva EÚ (tieto nijako nenavýšuje). Neuvádzajú sa sem vplyvy na náklady, ktoré vychádzajú z harmonizácie s právom EÚ s možnosťou voľby (okrem voľby, ktorá udržiava minimálne požiadavky smernice), tie nemajú výnimku z mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré im znižujú náklady.

Údaj **G. Goldplating**: Výpočet goldplatingu tak, ako je podrobne popísaný vo vysvetlivkách v prílohe č. 3b jednotnej metodiky – vo vysvetlivkách ku Kalkulačke nákladov.

H. Náklady mechanizmu 1 in 2 out okrem výnimiek = B+D+E-F: náklady, ktoré vstupujú do mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov. Ide o súčet iných poplatkov, nepriamych finančných nákladov a administratívnych nákladov, oslobodený od výšky nákladov, vyplývajúcich z úplnej harmonizácie s právom EÚ. V rámci údajov B, D a E je zahrnutá aj kvantifikácia goldplatingu v predloženom materiáli, ktorá vstupuje do mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov. Do tohto mechanizmu však nevstupujú náklady existujúceho goldplatingu, ktoré sa predkladaným materiálom nemenia. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov sa vyplní automaticky tým, že predkladateľ vyplní Kalkulačku nákladov. Predkladateľ následne tabuľku odkopíruje a vloží do analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

III.1.3. Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

V tejto časti uvedie predkladateľ doplnujúce informácie ku každej regulácii samostatne k tabuľke č. 2 a k údajom vyplneným v Kalkulačke nákladov tak, aby umožňoval skontrolovať spôsob a správnosť výpočtov. Predkladateľ osobitne uvedie aj jednotlivé zdroje dát, ktoré použil na výpočty. Pri odkazoch z internetu je potrebné uviesť konkrétnu podstránku, odkiaľ boli čerpané dáta, nielen kmeňovú adresu webu a zároveň aj dátum, kedy bola informácia z danej podstránky prebratá.

V prípade, ak predkladateľ nemá k dispozícii konkrétne dáta, pokúsi sa vykonať expertný odhad, pričom v tejto časti popíše, akým spôsobom a z akých informácií vychádzal pri expertnom odhade.

V prípade, ak vplyvy objektívne nie je možné kvantifikovať alebo vykonať expertný odhad, predkladateľ z tohto dôvodu uvedie kvantitatívny popis v časti 3.4 analýzy, čo najpresnejšie ich vysvetlí a uvedie dôvod, pre ktoré ich nebolo možné kvantifikovať, alebo vykonať expertný odhad.

Za objektívny dôvod je možné považovať skutočnosť, ak sa pre konkrétny údaj nevykonáva štatistické zisťovanie, resp. neexistuje žiadna iná forma sledovania alebo vykazovania, ktorá by mohla byť použitá na tento cieľ.

Expertný odhad je možné vykonať na základe rôznych dát, napr. historické dáta. Napríklad, ak je potrebný údaj typu „počet úkonov“ a predkladateľ nevie odhadnúť, koľko úkonov sa v budúcom období vykoná, mal by vykonať expertný odhad na základe údajov z minulosti (ideálne z posledných rokov), ak je takýto údaj k dispozícii.

III.1.4. Odôvodnenie goldplatingu podľa bodu 4 časti III jednotnej metodiky a ďalšie doplnujúce informácie

V prípade, ak sa predkladaným návrhom regulácie vykonáva transpozícia smernice EÚ a bol identifikovaný goldplating v tabuľke zhody podľa **jednotnej metodiky** alebo sa vykonáva implementácia nariadenia EÚ s goldplatingom, predkladateľ v tejto časti uvedie požadované

informácie súvisiace s goldplatingom. Informácie sa uvádzajú aj v prípade, ak sa predloženým návrhom odstraňuje goldplating, ktorého pôvod je v skoršom zachovaní existujúcej právnej úpravy (existujúcich vnútroštátnych požiadaviek).

Predkladateľ v tejto časti uvedie odôvodnenie goldplatingu podľa bodu 4 časti III jednotnej metodiky a zvážené alternatívne riešenia; predkladateľ zároveň uvedie požadované informácie súvisiace s kategóriou goldplatingu (podľa jednotnej metodiky) a požadované doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií, ktoré sú goldplatingom.

Požadované informácie sa uvedú osobitne ku každému identifikovanému goldplatingu (ku každej hodnotenej regulácii s goldplatingom osobitne).

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môže predkladateľ uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy **Záznam z konzultácií**, musí však obsahovať všetky požadované informácie.

Predkladateľ do tejto časti uvedie *tieto informácie*:

- či a akou formou sa k predkladanému materiálu konali konzultácie s podnikateľskými subjektmi
- link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené
- zdôvodnenie výberu formy, vrátane údajov o spôsobe oslovenia dotknutých subjektov
- trvanie konzultácií (od – do) a prípadné termín/y stretnutí
- zoznam konzultujúcich subjektov
- hlavné body konzultácií a ich závery
- zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov
- zoznam navrhnutých opatrení na zníženie nákladov regulácií na PP od konzultujúcich subjektov (uved'te konkrétne), ktoré neboli akceptované a dôvod ich neakceptovania.

Na uskutočnenie konzultácií predkladateľ postupuje podľa bodu 5. jednotnej metodiky ako aj podľa odporúčaní ku konzultáciám v časti III. jednotnej metodiky.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Konkurencieschopnosť

Predkladateľ uvedenie odpovede na uvedené otázky a na základe týchto odpovedí vyberie, aký vplyv má predkladaný materiál na **konkurencieschopnosť** (zvyšuje, nemení, znižuje konkurencieschopnosť) a napíše zdôvodnenie zohľadňujúce zároveň aj odpovede na otázky uvedené v texte.

V princípe existujú tri možnosti, ako môžu regulácie ovplyvniť fungovanie podnikateľských subjektov na trhu:

- a) *stanovením, resp. zmenou podmienok pre vstup na trh a začatie podnikania* – napríklad problém s otvorením prevádzkarne, vysoké vstupné náklady, náročné administratívne procedúry a pod.,
- b) *stanovením, resp. zmenou podmienok pre správanie sa na trhu* – nové povinnosti a požiadavky pre existujúcich podnikateľov môžu znamenať obmedzenie rozsahu podnikania pre podnikateľské subjekty, čo im môže spôsobovať ťažkosti pri profilovaní sa na trhu alebo až stratu istého segmentu trhu,
- c) *stanovením, resp. zmenou podmienok, ktoré vedú k zmenám v štruktúre trhu* – spravidla ide o také opatrenia, ktoré postihujú iba veľké podnikateľské subjekty.

Predkladateľ v tejto časti preto uvedie, či dochádza k vytvoreniu, resp. zmene bariér pre vstup na trh pre nových výrobcov, dodávateľov, poskytovateľov či odberateľov tovarov alebo služieb a či dôjde k sprísneniu regulácie správania sa pre niektoré podniky.

Predkladateľ opíše tiež situácie, kedy sa bude zaobchádzať s niektorými podnikmi alebo produktmi v porovnateľnej situácii rôzne (napríklad špeciálne režimy pre MSP alebo vytvorenie povinného produktu zo zákona).

Predkladateľ opíše, či a aký vplyv má návrh na prekážky pri vývoze alebo dovoze z tretích krajín a či ovplyvní cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch).

Predkladateľ zároveň posúdi priame aj nepriame vplyvy so zameraním na dostupnosť zdrojov financovania, pracovnej sily, surovín, polotovarov, súčiastok, strojov a zariadení, energií a pod. Z hľadiska prístupu k financiám uvedie, či sa vytvárajú nové možnosti financovania aktivít pre podnikateľov, napríklad vo forme dotácií, úverov, alebo zjednodušuje prístup k existujúcim nástrojom financovania.

V prípade, že v predkladanom materiáli bol identifikovaný goldplating s vplyvom na podnikateľské prostredie, predkladateľ popíše, akým spôsobom goldplating prispieva k zníženiu konkurencieschopnosti a produktivity.

Predkladateľ na záver tejto časti uvedie, či a ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ. Jedným z cieľov zmien regulácie je, aby sa Slovensko stalo najkonkurencieschopnejšou krajinou v regióne a to hlavne v porovnaní so susednými krajinami EÚ (Rakúsko, Česká republika, Poľsko, Maďarsko). Z tohto dôvodu odporúčame predkladateľom zaoberať sa nastavením regulácií v susedných krajinách a navrhovať ich zmeny tak, aby ich Slovensko vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu malo lepšie ako susedné štáty. V prípade, že predkladateľ vie o lepšom nastavení regulácie v niektorej zo susedných krajín, tak to popíše v tejto časti.

Produktivita

Predkladateľ na základe odpovede na uvedenú otázku, ktorú uvedie v tejto časti analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie, vyberie, aký vplyv má predkladaný materiál na

produktivitu (zvyšuje, nemení, znižuje produktivitu) a napíše zdôvodnenie. Produktivita predstavuje pomer medzi vyprodukovaným množstvom a vstupmi použitými pri výrobe vo finančnom vyjadrení. Zvýšiť ju je možné takou zmenou regulácií, ktorá zníži podnikom náklady alebo umožní produkovať viac pri nezmenených nákladoch alebo kombinovaným spôsobom prispieva k zlepšeniu pomeru medzi produkciou a nákladmi podnikov.

Napríklad: Ak ide o zmenu regulácie, ktorá znižuje náklady podnikateľom a nemá negatívny vplyv na veľkosť produkcie, tak dochádza k zvýšeniu produktivity. Ak ide o zmenu regulácie, ktorá zvyšuje náklady podnikateľom a nemá iný väčší pozitívny vplyv na zvýšenie produkcie, tak dochádza k zníženiu produktivity. Ak sa zmenou regulácie zavedie povinná elektronizácia niektorého z procesov, ale na druhej strane sa tým vo väčšej miere zvýši produkcia podnikov, tak dochádza k zvýšeniu produktivity.

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Predkladateľ do tejto časti uvedie a popíše nasledovné informácie:

- Pri **dotáciách, fondoch, štátnej pomoci a iných formách podpory** zo strany štátu kvalitatívne popíšte pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie. V prípade zmeny administratívnej náročnosti kvantifikujte vplyvy na modelovom príklade.
- Pri **regulovaných cenách** odhadnite ročný finančný vplyv na podnikateľské prostredie.
- Pri **iných vplyvoch** využite kvalitatívne a kvantitatívne metódy tak, aby bolo zrejmé ako pozitívne a ako negatívne budú pôsobiť na podnikateľské prostredie.
- Iné vplyvy **goldplatingu** (v prípade, že bol v predloženom materiáli identifikovaný goldplating s vplyvom na podnikateľské prostredie).

Príklady:

- *predĺženie lehoty na prihlásenie zamestnanca do Sociálnej poisťovne pred nástupom do zamestnania,*
- *sprísnenie dôvodov pre umožnenie odkladu daňového priznania,*
- *náklady znečisťovateľov vyplývajúce z povinností odstraňovania znečistenia, ktoré predstavuje závažné riziko pre niektorú zložku životného prostredia, chránené časti krajiny, chránené živočíchy alebo rastliny alebo ľudské zdravie*
- *zabezpečenie právnej istoty*
- *zmeny na tlačivách a v povinných prílohách v rámci žiadostí o dotácie*
- *zmeny regulovaných cien, napríklad v oblasti telekomunikácií, energetiky, financií a iných*